

APCE: Scutirea de la plata dezechilibrelor este limitata la prosumatorii cu sub 200 kW putere instalata

Scutirea de la plata dezechilibrelor din sistemul energetic national este limitata la prosumatorii cu sub 200 kW putere instalata, începând cu anul 2026, nu 400 kW, cum în mod fals se prezinta în studiul realizat de Asociatia Furnizorilor de Energie Electrica din România (AFEER), afirma presedintele Asociatiei Prosumatorilor si a Comunitatilor de Energie (APCE), Dan Pîrsan, într-un comunicat de presa transmis, marti, AGERPRES.

"Asociatia Furnizorilor de Energie Electrica din România (...) a comandat, la finalul anului trecut, un asa-zis studiu adresat participantilor din piata de energie. Documentul porneste de la analiza perceptiei companiilor fata de prosumatori - categorie aflata într-o crestere accelerata si care genereaza îngrijorare reala în rândul furnizorilor de energie. Avem însa o problema majora: studiul utilizeaza cifre care contrazic datele oficiale disponibile la ANRE si detinute de Asociatia Prosumatorilor. Pe baza acestui asa-zis studiu, AFEER, prin vocea presedintelui Laurentiu Urluescu, transmite un semnal de alarma disperat catre autoritati privind necesitatea adaptarii unui cadru legal de reglementare împotriva "colonizarii României" de catre prosumatori (...) Toate aceste afirmatii "îngrijoreaza profund" Asociatia Prosumatorilor. Pe de o parte, ne întrebam cum un studiu bazat pe cifre inexacte si metode de analize gresite poate inflama tandemul furnizori - operatori de distributie împotriva prosumatorilor din România, pe de alta parte, ne îngrijoreaza faptul ca AFEER - dar si autorul acestui asa-zis studiu, realizat de o firma cu un singur angajat - demonstreaza necunoasterea legislatiei comunitare si a directivelor europene în vigoare", sustine Pîrsan.

Potrivit reprezentantului APCE, conform Directivei (UE) 2018/2001 - RED II (Energie regenerabila), Articolul 21, prosumatorii au dreptul: sa produca energie regenerabila, sa o consume, sa o stocheze si sa vânda surplusul, inclusiv prin contracte de furnizare.

"În subsidiar, statele-membre trebuie sa asigure acces nediscriminatoriu la piata, remunerare corecta pentru energia livrata în retea. Referitor la scutirea de la plata dezechilibrelor, suntem surprinsi sa constatam ca AFEER si, posibil, multi furnizori de energie din România nu cunosc faptul ca scutirea de la plata dezechilibrelor este limitata la prosumatorii cu sub 200 kW putere instalata incepand cu 2026 - nu 400 kW, asa cum în mod fals prezinta studiul si reprezentantii AFEER. În final, APCE invita toti actorii din piata de energie la un dialog matur si la o încercare reala de coexistenta între prosumatori si companiile din energie. Acest model functioneaza deja în tari precum Germania, Franta, Italia, Polonia sau Spania, fiecare având milioane de prosumatori. Acelasi lucru se poate întâmpla si în România, unde pragul de 300.000 de prosumatori pare sa fi speriat pe cei care nu au investit nimic în retelele unidirectionale, aflate într-un evident declin tehnologic", a declarat specialistul.

În viziunea lui Pîrsan, în România asistam la o tendinta de cartelizare a companiilor din energie, la o presiune masiva a acestora asupra factorului politic pentru interventii legislative si simultan, la o radicalizare a populatiei împotriva companiilor din energie - într-o piata în care câstigurile sunt printre cele mai mari din Europa, la fel ca si pretul energiei platit de consumatori.

"Aceasta frica sistemica este alimentata de acelasi pseudo-studiu, care prezice apocaliptic faptul ca, în pofida faptului ca noua coalitie guvernamentala a demontat programul Casa Verde, apetitul românilor pentru statutul de prosumator nu a scazut - spre disperarea entitatilor care pierd din cauza faptului ca prosumatorii consuma din ce în ce mai putina energie electrica din retelele traditionale, aflate într-un evident proces de uzura. În acest sens, dupa "calcul riguroase", studiul concluzioneaza ca retelele de distributie traditionale vor ajunge la limita în cursul anului 2026 si ca doar modernizarea accelerata a acestora poate acomoda explozia prosumatorilor pâna în

anul 2030", subliniaza sursa citata.

Un studiu al AFEER, publicat luni, arata ca dezvoltarea segmentului de prosumatori trebuie sustinuta pentru acoperirea consumului propriu, însa extinderea nelimitata a acestuia genereaza costuri semnificative în piata, de pâna la 372 de lei pentru fiecare MWh introdus în retea, costuri care vor fi suportate în final de consumatori.

Asociatia a lansat "Studiul privind evolutia, cadrul de reglementare si impactul prosumatorilor asupra sistemului energetic din România", realizat de ASC Xlaed Business Hub SRL.

"România a înregistrat una dintre cele mai rapide cresteri ale numarului de prosumatori la nivel european. De la 303 prosumatori în 2019, s-a ajuns la aproape 300.000 la începutul anului 2026. Capacitatea instalata a crescut de la mai putin de 5 MW la aproximativ 3.400 MW la finalul anului 2025, iar productia anuala generata a atins circa 4,5 TWh, reprezentând aproximativ 9% din productia totala de energie electrica a României", sustin autorii studiului.

Pe de alta parte, seful AFEER a subliniat faptul ca existenta prosumatorilor pe piata interna de energie are multe efecte benefice.

"Prosumatorii contribuie la modernizarea sistemului energetic prin: cresterea ponderii energiei regenerabile; potentialul de a participa la servicii de echilibrare prin agregare si stocare; accelerarea digitalizarii si adoptarii de tehnologii noi. Totusi, aceasta evolutie impresionanta a perturbat semnificativ activitatea în sector, mai ales pentru ca s-a suprapus peste efectele crizei energetice si ale plafonarii preturilor. De aceea am solicitat acest studiu: pentru a evalua cât mai bine ce se întâmpla în piata, ce se întâmpla cu productia distribuita, la ce concluzii se ajunge si, mai ales, ce este de facut în viitor", a explicat Laurentiu Urluescu, cu ocazia lansarii studiului.

În opinia sa, "nu se poate continua la infinit acest trend, fiindca impactul în piata va fi din ce în ce mai mare".

Cercetarea releva faptul ca modelul actual de reglementare genereaza costuri suplimentare pentru furnizori si operatorii de retea, care sunt transferate, direct sau indirect, catre consumat-orii non-prosumatori. Astfel, estimarile indica un impact anual de ordinul zecilor de milioane de euro pentru situatia din 2024, cu tendinta de crestere proportionala cu numarul de prosumatori conectati.